

Arbetsprogram för 2024 – reviderat

Årsmöte

Förbundet håller ordinarie årsmöte den 16 april, som är planerat till Lidköping i Västra Götalands län i år. Vi planerar för ett möte på plats, men det ska eventuellt gå att följa stämman via Skype men inte studiebesöket.

Miljöövervakning

De undersökningar som genomförs i förbundets regi finns i ”Program för samordnad nationell miljöövervakning i Vänern”. Programmet och mer information om de undersökningar som vi gör finns på förbundets webbplats, [Undersökningar - Vänerns vattenvårdsförbund \(vanern.se\)](https://www.vanern.se). Förbundets kansli kan också informera om aktuell miljöövervakning. Undersökningarna kommer att rapporteras och publiceras på webben: www.vanern.se under publikationer näst följande år. Delar av miljöövervakningen kommer vi också att presentera vid Vänerdagen.

Under året genomför vi följande ordinarie undersökningar:

- Provtagning av vattenkemi, bottendjur, växt- och djurplankton i Storsjön
- Provtagning av vattenkemi i Göta älv, Vargön
- Miljögifter i fisk
- Ekoräkning av fisk
- Inventering av kolonihäckande sjöfåglar
- Övervakning av Gullspångslaxen och Klarälvsaxen
- Undersökning av glacialrelikta kräftdjur
- Undervattensväxter – 5 lokaler samt långtidsutvärdering och rapport
- Stråkvis inventering av Vänerns stränder (*genomförs i mån av finansiering*)

Samarbetet med länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, SLU Aqua Sötvattenslaboratoriet, Vätternvårdsförbundet och Mälarens vattenvårdsförbund fortsätter och förbundets kansli deltar vid möten och seminarier om miljöövervakningen.

Årsrapportering

De undersökningar som utfördes i Vänern under 2023 kommer att publiceras löpande på Vänerns webb när de är slutrapporterade. Här inkluderas också årsredovisningar i Storsjön 2023 inom den nationella miljöövervakningen. All rapportering är digital och den kommer att redovisas per undersökning. Vissa undersökningar kommer också att komma ut som rapport i förbundets meddelandeserie.

Vänerdagen

Vid Vänerdagen presenteras de senaste resultaten från miljöövervakningen i Vänern och aktuell information om sådant som berör förbundets verksamheter. Vi kommer att genomföra Vänerdagen under hösten, antingen som en fältdag, ett digitalt webinarium, ett seminarium eller en kombination av seminarium och fältbesök.

Övrig information

Under året kommer Nyhetsbrev från Vänerns vattenvårdsförbund att skickas ut när det passar. Webbplatsen, www.vanern.se, ska uppdateras löpande. Vänerns vattenvårdsförbund finns på Facebook och syftet med sidan är att informera och föra dialog om Vänerns vattenvårdsförbunds verksamhet och länka till vår webb. Förbundets kansli ska om möjligt uppdatera informationsmaterial så att de blir anpassade till digitala plattformar så som mobiler och surfplattor. Kansliet ska också sprida information och svara på frågor och informerar om Vänern och vattenvårdsförbundet.

Samförvaltning av fisket

Förbundet ansvarar för en arbetsgrupp för samförvaltningen av fisket i Vänern. Gruppen leds av Jonas Andersson, sakkunnig fiske, Länsstyrelsen Västra Götaland. Länsstyrelsen i Värmland deltar också i arbetet. Vänerns vattenvårdsförbunds ordförande är också ordförande för denna grupp. Vattenvårdsförbundet stöttar arbetet med samförvaltning fiske i samman utsträckning som tidigare. Det motsvara cirka 0,5–1 månad för projektledning, men detta under förutsättning att de båda länsstyrelserna runt Vänern också går in med arbetstid för att driva arbetet inom Samförvaltning fiske i Vänern. Under våren ska vi söka ett flerårigt Leader bidrag (nuvarande Leader period 2024–2027) till aktiviteter och undersökningar med mera inom Samförvaltning fiske i Vänern.

Vattenvårdsplan för Vänern – mål och åtgärder

Arbetet med vattenvårdsplanen genomförs tillsammans med medlemmarna i förbundet enligt förslaget i [Vattenvårdsplan för Vänern. Mål och åtgärder 2022-2029. \(vanern.se\)](https://www.vanern.se). Under året kommer vi att jobba med följande fokusområden:

- **Vattenkvalitet och närområden** → arbetet påbörjades under 2023 då vi fick LOVA bidrag till en åtgärdssamordnare för Vänern. Detta fokusområde kommer att fortgå under hela perioden då vi har LOVA stöd, planerat året ut. Men vi kommer att söka kompletterade LOVA bidrag under året för att kunna fortsätta med åtgärdssamordning i Vänern under 2025. Fokus ligger på miljömålet: *Ingen övergödning*. Se eget program i vattenvårdsplan för Vänern.
- **Vattennivåer och biologisk mångfald** → arbetet kommer att påbörjas under 2024 och kommer att fortgå även under 2025. Se eget program i vattenvårdsplan för Vänern.

Deltagande i projekt

Förbundet kommer att delta i mån av tid i projekt som överensstämmer med förbundets målsättning*. Följande projekt pågår under året, men det kan komma till fler under året:

1. **Vattenkemi i Vänerbäckar** – vattenvårdsförbundet deltar i Länsstyrelsens och Vänerkommunernas påbörjade program för provtagning av mindre tillflöden till Vänern, "*Vänerbäcksprogrammet*". Dessa ingår inte i något ordinarie vattenvårdsförbunds kontrollprogram.
2. **Utvecklingsprojekt Stora sjöar, Effektbaserade metoder till rå- och dricksvattenundersökningar** – I detta projekt ska Vattenvårdsförbunden för Vänern, Vättern och Mälaren, tillsammans med sex dricksvattenproducenter som tar sitt råvatten från de stora sjöarna mäta effekter från potentiellt hälso- och miljöfarliga organiska mikroföroreningar (OMPs) med effektbaserad analys. Analysföretaget BioCell Analytica är utförare av uppdraget. Projekt påbörjades våren 2023 och kommer att slutföras under 2024.

Vattenråd

Vattenvårdsförbundet har som en av sina arbetsuppgifter att utgöra ett vattenråd för Vänern. Vattenråd är en ideell och frivillig intresseförening som ska svara för lokal delaktighet och samverkan vid arbetet med EU:s vattendirektiv.

Rörlig del

I den rörliga delen bör medel årligen reserveras för kampanjvisa undersökningar, till exempel när tillfälliga miljöstörningar uppstår och till sammanställningar och utredningar. Behov av kampanjvisa undersökningar och utredningar styrs många gånger av yttre faktorer som klimat, nationella utredningar, EU-direktiv eller annat.

* Förbundets allmänna målsättning

Vänerns vattenvårdsförbund ska verka för en vattenkvalitet som ger långsiktigt ekologiskt hållbara och variationsrika livsmiljöer i Vänern och

- fungera som ett forum för miljöfrågor för Vänern och för information om Vänern,
- fungera som ett vattenråd för Vänern,
- genomföra undersökningar av Vänern,
- sammanställa och utvärdera resultaten från miljöövervakningen,
- formulera miljömål och föreslå åtgärder där det behövs. Vid behov initiera ytterligare undersökningar. Initiera projekt som ökar kunskapen om Vänern,
- informera om Vänerns miljö tillstånd och aktuella miljöfrågor,
- ta fram lättillgänglig information om Vänern samt
- samverka med andra organisationer för att utbyta erfarenheter och effektivisera arbetet.

Mer information och aktuella miljöfrågor för Vänern finns på förbundets webbplats: www.vanern.se, i Vattenvårdsplanen för Vänern och i årsskriften.